

Daniyel Kitabı — Yetmiş Səkkiz Nömrə

Dörd İyrəncliyin Aşkarlanması: Laodikiya Adventizmində Üsyanın Tarixi Paraleli

Jeff Pippenger
2024-02-11

Amorluların tarixi Allahın qəzəbinin Laodikeya Adventizminə qarşı icra olunduğu vaxtı təsvir etmək üçün istifadə olunur. Bacı Uayt müəyyən edir ki, Allahın cəzasını icra etməsi üçün Onun vaxtı son günlərdə yüz qırx dörd min nəfər möhürlənərkən necədirsə, Allahın Öz qəzəbini Amorluların üzərinə gətirdiyi zaman da elə idi. O deyir: “Amorlular xalqı büt-pərəstliyi və pozğunluğu ilə seçilsə də, onların təqsir kasası hələ dolmamışdı... Rəhimli Yaradan dördüncü nəsle qədər onların təqsirinə dözməyə razı idi. Sonra isə, əgər yaxşılığa doğru heç bir dəyişiklik görünməsəydi, Onun hökmləri onların üzərinə enməli idi. Sonsuz Olan yanılmaz dəqiqliklə hələ də bütün xalqlarla hesab saxlayır. Tövbəyə çağırışlarla Onun mərhəməti təklif olunduğu müddətdə bu hesab açıq qalacaq; lakin rəqəmlər Allahın müəyyən etdiyi bir məbləğə çatdıqda, Onun qəzəbinin xidməti başlanır. Hesab bağlanır. İlahi səbir sona çatır.”

Bacı Uayt, yüz qırx dörd min nəfərin möhürlənməsinin Yezekelin təsvirində, Laodikeyalı Adventizmə qarşı Allahın qəzəbinin xidmətini onların təqsir kasası dolduqda başlamaqla aydın şəkildə əlaqələndirir; bu kasa isə dördüncü nəsildə tam doluluğuna çatır. Bütün bu məlumatlar, səkkizinci fəsildə başlayan və dörd artan iyrəncliyi təsvir edən görüntünün kontekstində təqdim olunur.

Son of insan, indi gözlərini şimala doğru qaldır, — dedi. Mən də gözlərimi şimala doğru qaldırdım və bax, qurbangah darvazasının girişində, şimal tərəfdə qısqanclıq törədən bu surət vardı. O mənə yenə dedi: Son of insan, bunların nə etdiyini görürsənmi? İsrail evinin burada törətdiyi böyük iyrənclilikləri görürsənmi ki, Mən Öz müqəddəs məkanımdan uzaqlaşım? Lakin yenə dön, sən bundan da böyük iyrəncliliklər görəcəksən. Sonra məni həyətin qapısına gətirdi; mən baxdım və budur, divarda bir deşik vardı. O mənə dedi: Son of insan, indi divarı qaz. Mən divarı qazdıqda, budur, bir qapı göründü. O mənə dedi: İçəri gir və onların burada etdikləri pis iyrəncliliklərə bax. Mən içəri girdim və baxdım; budur, sürünənlərin hər cür şəkli, murdar heyvanlar və İsrail evinin bütün bütlləri divarın hər tərəfinə həkk edilmişdi. Onların qarşısında İsrail evinin ağsaqqallarından yetmiş nəfər dayanmışdı və onların arasında Şafan oğlu Yaazanya dururdu; hər birinin əlində buxurdanı vardı və qalın buxur buludu yuxarı qalxırdı. O zaman mənə dedi: Son of insan, İsrail evinin ağsaqqallarının qaranlıqda, hər kəsin öz təsvir otaqlarında nə etdiyini gördünmü? Çünki onlar deyirlər: Rəbb bizi görmür; Rəbb yeri tərk etmişdir. O yenə mənə dedi: Bir daha dön, onların etdikləri bundan da böyük iyrəncliliklər görəcəksən. Sonra məni şimala tərəf olan Rəbbin evinin darvazasının qapısına gətirdi; və budur, orada Tammuz üçün ağlayan qadınlar oturmuşdu.

Sonra mənə dedi: “Bunu gördünmü, ey bəşər oğlu? Yenə dön, bunlardan daha böyük iyrəncliliklər görəcəksən.” Və məni Rəbbin evinin daxili həyətinə gətirdi; və bax, Rəbbin məbədinin qapısında, eyvanla qurbangah arasında, təxminən iyirmi beş kişi var idi; onların

arxaları Rəbbin məbədinə tərəf, üzləri isə şərqə tərəf idi; onlar şərqə tərəf günəşə səcdə edirdilər. Sonra mənə dedi: “Bunu gördünmü, ey bəşər oğlu? Yəhuda evi üçün burada etdikləri iyrənclikləri etmək yüngül bir işdirmi? Çünki onlar ölkəni zorakılıqla doldurmuş, yenə də Məni qəzəbləndirməyə qayıtmışlar; və bax, budağı burunlarına tuturlar. Buna görə Mən də qəzəblə davranacağam: gözümlə əsirgəməyəcəm, nə də rəhm edəcəyəm; onlar qulaqlarıma uca səslə fəryad etsələr belə, yenə də onları eşitməyəcəyəm.” Yezekeel 8:5–18.

Yezekele qurbangah darvazasının girişində qısqanclıq surətinin qoyulması ilə bağlı ilk iyrənclik göstərildikdən sonra, ona qısqanclıq surətindən də daha böyük iyrəncliklərin göstəriləcəyi bildirilir. İkinci iyrənclik gizli otaqlarla təmsil olunur; burada qədim kişilər kimi təsvir edilən rəhbərlik dua qılmaqda, buxurla təmsil olunan ibadət təqdim etməkdə və Rəbbin yeri tərk etdiyini, onları görmədiyini bəyan etməkdədir. Lakin Yezekele bunlardan da daha böyük iyrəncliklər görəcəyi xəbər verilir.

Üçüncü iyrənclik “Tammuz üçün ağlayan qadınlar”la təmsil olunur, lakin bundan da böyük bir iyrənclik hələ var, çünki dördüncü iyrənclik məbədə arxalarını çevirərək günəşə səcdə edən iyirmi beş nəfərdən ibarət bir rəhbərliyi göstərir.

Dördüncü iyrənclikdə belə bir bəyan edilir ki, “qədim qocalar” “ölkəni zorakılıqla doldurublar və Məni qəzəbləndirmək üçün yenidən qayıdıblar; və bax, budağı burunlarına tuturlar.” “Təhrik günü” Allahın qəzəb xidmətinin başlandığı gündür; necə ki, qədim İsraildə də belə olmuşdu, onlar Vəd Olunmuş Torpaq barədə Yeşua ilə Kalebin xəbərini rədd etdikdə. Möhürlənmə xəbərinin rədd edilməsi Yerusəlim üçün təqsir piyaləsinin dolduğunu göstərir. Yeşua ilə Kaleb kiçik dəstəni təmsil edirlər; onlar kilsədə və ölkədə olan iyrəncliklərə görə ah çəkib fəryad edən sadıq azlıqdırlar.

O zaman Musa ilə Harun İsrail övladları cəmiyyətinin bütün yığıncağının önündə üzləri üstə yerə qapandılar. Ölkəni kəşf etməyə gedənlərdən olan Nun oğlu Yeşua və Yefunnə oğlu Kaleb paltarlarını cırdılar. Və İsrail övladlarının bütün topluluğuna söyləyib dedilər: “Keçib kəşf etdiyimiz ölkə olduqca yaxşı bir ölkədir. Əgər Rəbb bizdən razı qalarsa, bizi o ölkəyə aparacaq və onu bizə verəcək; süd və bal axan bir ölkədir. Ancaq siz Rəbbə qarşı üsyan etməyin, nə də o ölkənin xalqından qorxun; çünki onlar bizim üçün çörək kimidirlər: onların himayəsi üzərlərindən çəkilmişdir, Rəbb isə bizimlədir; onlardan qorxmayın.” Lakin bütün cəmiyyət onları daşqalaq etməyi buyurdu. Və Rəbbin izzəti bütün İsrail övladlarının önündə yığıncaq çadırında zahir oldu. Rəbb Musaya dedi: “Bu xalq nə vaxta qədər Məni qəzəbləndirəcək? Aralarında göstərdiyim bütün əlamətlərə baxmayaraq, nə vaxta qədər Mənə iman etməyəcəklər? Mən onları vəba ilə vuracağam, onları irsdən məhrum edəcəyəm və səndən onlardan daha böyük və daha qüdrətli bir millət törədəcəyəm.” Saylar 14:5–12.

“Saylar” kitabında üsyançıların törətdiyi “təhrik”, eləcə də Yezekiildəki təhrik, üsyançının zühur etdirilmiş “əlamətləri” qəbul etməkdən imtina etməsinə əsaslanır. Musanın dövründə rədd edilən “əlamətlər”, Millerçilərin tarixində Allahın qüdrətinin zühurunu təmsil edən “əlamətlər” idi. Qədim İsrail öz təməl tarixində Onun qüdrətinin zühurunun “əlamətlərini” rədd etməklə Allahı təhrik etdi. Yüz qırx dörd minin möhürlənmə vaxtında müasir İsrail də, son günlərdə təkrarlanan Gecəyarısı Nidası tarixinin təkrarını onlara “tanımağa” imkan verməli olan “əlamət” kimi verilmiş

həmin ən təməl tarixi rədd edir (ona arxa çevirir).

Allah üsyankarlara Allahın qüdrətinin təzahürünün təkrarını görməyə icazə verir; çünki onları xilas edə biləcək şey, əgər onlar həqiqəti sevənlər arasında olmuş olsaydılar, yalnız son yağış deyil, həm də Allahın qüdrətinin təzahürünün təkrarı olan həqiqət idi.

Yezeke səkkizin dörd iyrəncliyinin Laodikeyalı Adventizmin dörd nəslinin rəmzləri kimi müəyyən edilməsi, axır günlərdə Yəhuda qəbiləsinin Aslanı tərəfindən möhürdən açılan xəbərin bir hissəsidir. Birinci nəsil 1863-cü ilin üsyanı ilə başladı və iyirmi beş il sonra, 1888-ci ildə, gizli otaqlar rəmzi ilə ikinci nəslin başlanğıcını işarələyən üsyan gəlib çatdı. Otuz bir il sonra, 1919-cu ildə, W. W. Prescott tərəfindən yazılmış, *The Doctrine of Christ* adlı kitabın nəşri üçüncü nəslin başlanğıcını işarələdi; Yezeke bunu Tammuz üçün ağlayan qadınlar kimi təsvir etmişdi. Bundan otuz səkkiz il sonra, 1957-ci ildə, *Questions on Doctrine* adlı kitabın nəşri ilə dördüncü nəsil gəlib çatdı; bu nəsil üsyançıların şərqdən yüksələn möhürləmə xəbərinə qarşı çıxacaqları və günəşə səcdə edəcəkləri vaxtı müəyyən edir.

Biz 1888-ci ildə Minneapolis Baş Konfransına gəlib çatan Laodikeya Adventizminin üsyanının ikinci nəslini nəzərdən keçirməyə başlayacağıq. Yadda saxlamaq vacibdir ki, Yezeke dörd iyrəncliyinin hamısı Yerusəlimdə baş verir; baxmayaraq ki, onlar üsyanın tədrici inkişaf edən bir tarixini təmsil edirlər, söhbət həmişə son günlərdə Laodikeya Adventizmini təmsil edən şəhərin daxilində baş verən üsyandan gedir.

“Yerusəlimin məhvinin əlamətlərindən biri kimi, Məsih demişdi: «Bir çox yalançı peyğəmbərlər çıxacaq və çoxlarını aldadacaqlar». Yalançı peyğəmbərlər həqiqətdən də qalxdılar, xalqı aldadaraq böyük kütlələri səhraya apardılar. Möcüzəvi qüdrətə malik olduqlarını iddia edən sehrbazlar və cadugərlər insanları öz ardınca dağların tənha yerlərinə çəkirdilər. Lakin bu peyğəmbərlik həm də axır günlər üçün deyilmişdi. Bu əlamət İkinci Gəlişin əlaməti kimi verilmişdir. Elə indi də yalançı məsihlər və yalançı peyğəmbərlər Onun şagirdlərini yoldan çıxarmaq üçün əlamətlər və möcüzələr göstərirlər. Məgər biz «Budur, O səhradadır» fəryadını eşitmirikmi? Minlərlə insan Məsihi tapmaq ümidi ilə səhraya çıxmamışdırmı? Və insanların vəfat etmiş ruhlarla əlaqədə olduqlarını iddia etdikləri minlərlə toplantıdan indi belə bir çağırış eşidilmirmi: «Budur, O gizli otaqlardadır»? Spiritizmin irəli sürdüyü iddia məhz budur. Bəs Məsih nə deyir? «Buna inanmayın. Çünki şimşək şərqdən çıxıb qərbə qədər necə parlayırsa, İnsan Oğlunun gəlişi də elə olacaqdır». *The Desire of Ages*, 631.

Gizli otaqlar spiritizmin rəmzidir və Hizqiyalın səkkizinci fəslindəki ikinci iyrənclik məbəddə baş verir; orada yer mənşəli surətlər gizlicə divarlardan asılmışdı.

Beləcə içəri girdim və gördüm; və bax, divarın hər tərəfi boyunca sürünən şeylərin hər cür surəti, mənfur heyvanlar və İsrail nəslinin bütün bütlləri təsvir olunmuşdu. Onların qarşısında İsrail nəslinin ağsaqqallarından yetmiş nəfər dururdu və onların arasında Şafanın oğlu Yaazanya da dayanmışdı; hər birinin əlində öz buxurdanı var idi və qalın bir buxur buludu yüksəlirdi. O zaman O mənə dedi: “Ey bəşər oğlu, İsrail nəslinin ağsaqqallarının qaranlıqda, hər birinin öz təsvir otaqlarında nə etdiyini gördünmü? Çünki onlar deyirlər: Rəbb bizi görmür; Rəbb yeri tərk etmişdir.” Yezeke 8:10–12.

Yezekel məbədin divarları üzərində “İsrail evinin bütələrini, təsvir olunmuş halda” görür, lakin ona açıq-aşkar bildirilir ki, bu üsyan həm də ağsaqqalların hər birinin öz “xəyal otaqlarında” baş verir. Həqiqi məbədin daxilindəki üsyan insan məbədinin daxilindəki üsyanı aşkara çıxarır.

“Məbədi dünyanın alıcı və satıcılarından təmizləməklə, İsa Öz missiyasını — qəlbi günahın murdarlığından, canı pozan dünyəvi arzular, xudbin ehtiraslar və pis vərdislərdən təmizləmək missiyasını — bəyan etdi. Malaki 3:1–3 sitat gətirilir.” Əsrlərin Arzusu, 161.

İkinci iyrənclik həm kilsənin daxilində, həm də kilsənin keşikçiləri olmalı olan ağsaqqalların düşüncələrində şəxsiyyətin bir təzahürünü təmsil edirdi. Orada təzahür edən şəxsiyyət spiritizmin şəridir. Nuhun günlərində, insanların ürəklərinin hər düşüncəsi şəxsi olduğu zaman, tufandan əvvəl yaşayanlar öz təqsir cəmlərini doldurmuşdular.

Və Allah gördü ki, yer üzündə insanın pislili böyükdür və onun ürəyinin düşüncələrinin hər bir xəyali daim yalnız şəridir. Yaradılış 6:5.

İkinci nəsil ruhçuluğun həm Yerusəlimin rəhbərləri arasına, həm də Laodikeyalı Adventizmin korporativ quruluşuna nə vaxt daxil olduğunu müəyyən edir. “İsrail evinin ağsaqqalları”nın “qaranlıqda”, öz “təsvir otaqları”nda etdikləri şey, onların ürəklərinin “fikirlərinin hər bir təxəyyülünün ancaq şərdən ibarət olduğunu” göstərir. Bacı Uayt açıq şəkildə bildirir ki, Yerusəlimin məhvi dünyanın sonunu təmsil edir və Nuhun dövründəki tufanın şəhadəti də dünyanın sonunu təmsil edir. Son günlərdə həqiqət vasitəsilə təqdis olunmaqdan imtina edənlər, Yezekel kitabının səkkizinci fəslindəki ikinci iyrəncliklə təmsil olunduğu kimi, ruhçuluğun hökmünə düşürlər.

Yezekelin ikinci iyrənciliyi 1888-ci ildə baş qaldıran üsyanı təmsil edir və ikinci nəslin rəmzinə çevrilir; lakin bundan da artıq olaraq, 1888-ci il və onun təmsil etdiyi, yaxud onunla təmsil olunan hər şey, 11 sentyabr 2001-ci ildə təkrar olundu. Bacı Uayt açıq şəkildə bildirir ki, 1888-ci ildə Vəhy on səkkizinci fəslindəki qüdrətli mələk enmişdi; buna görə də həmin tarix, Nyu-York şəhərinin böyük binalarının Allahın bir toxunuşu ilə yerə səriləcəyi və Vəhy 18:1–3 ayələrinin yerinə yetiriləcəyi vaxtı təmsil edir.

“Əvvəlcədən formalaşdırılmış fikirlərdən əl çəkməyə və bu həqiqəti qəbul etməyə istəksizlik, Minneapolisdə qardaşlar Waggoner və Jones vasitəsilə Rəbbin göndərdiyi xəbəyə qarşı göstərilən müxalifətin böyük bir hissəsinin təməlinə dayanırdı. Şeytan həmin müxalifəti qızıqdırmaqla, Allahın xalqımıza verməyi arzuladığı Müqəddəs Ruhun xüsusi qüvvəsini böyük ölçüdə onlardan uzaq saxlamağa müvəffəq oldu. Düşmən onların, həvarilərin Əllinci Gün bayramından sonra həqiqəti bəyan etdikləri kimi, bu həqiqəti dünyaya çatdırmaq işində özlərininki ola biləcək səmərəliliyi əldə etmələrinə mane oldu. Bütün yer üzünü öz izzəti ilə işıqlandırılmalı olan nur rədd edildi və öz qardaşlarımızın davranışı nəticəsində böyük ölçüdə dünyadan uzaq saxlandı.” Selected Messages, kitab 1, 235.

1888-ci ilin tarixi, 11 sentyabr 2001-ci ildə gəlmiş olan son yağış ismarıcının rədd edilməsinin nümunəsini təqdim etdi. 1888, Hezekielin ikinci iyrənciliyi ilə təmsil olunan Laodikiya Adventizminin ikinci nəslinin rəmzidir və həmin tarixdə Hezekieldəki yetmiş ağsaqqal vasitəsilə timsallaşdırılmış bir üsyan müəyyən edilir. Onların üsyanı spiritizmi təmsil edirdi və sınaq

müddətinin camının Nuhun günlərində dolması ilə paralellik təşkil edirdi. Bu ismarıcın rədd edilməsi, İslamın üçüncü Vayının gəlişini müəyyən etməli olan son yağış ismarıcının rəhbərlik tərəfindən rədd edilməsini nümayiş etdirirdi.

“Son yağış Allahın xalqının üzərinə yağmalıdır. Qüdrətli bir mələk göydən enməlidir və bütün yer üzünü onun izzəti ilə nurlanmalıdır.” Review and Herald, 21 aprel 1891.

1888-ci ildə xəbəri rədd edən rəhbərlik, 11 sentyabr 2001-ci ildə İslamın xəbərinin rədd edilməsini öncədən simvollaşdırdı, lakin Allah onlar üzərindəki hökmünün bir hissəsi olaraq həmin rəhbərlərin şahid olacağı bir qüdrət təzahürü ortaya çıxarmağı niyyət edir. Son yağışın qüdrətinin təzahürü möhürlənmə dövrünün sonunda baş verir. Bu, 11 sentyabr 2001-ci ildə başladı, lakin Vəhy kitabının on birinci fəslindəki üç gün yarımının sonunda, “böyük zəlzələ” yetişdiyi zaman öz zirvəsinə çatır.

1888-ci ilin xəbəri Laodikeya xəbəri idi; o, o zaman yan keçilməkdə olan bir vaxtlar seçilmiş xalq üçün son çağırış idi.

“A. T. Jones və E. J. Waggoner vasitəsilə bizə verilmiş xəbərdarlıq Laodikiya kilsəsinə Allahın ismarıcındadır və həqiqətə inandığını etiraf etdiyi halda Allah tərəfindən verilmiş şüaları başqalarına əks etdirməyən hər kəsin vay halına.” The 1888 Materials, 1053.

1888-ci ilin xəbəri, Nyu-York şəhərinin böyük binaları 11 sentyabr 2001-ci ildə yerlə-yeksan edildiyi zaman Laodikiya kilsəsinə doğru şahidliyin verilməli olduğunu müəyyən edən xəbəri təmsil edirdi; və doğru şahidlik üçüncü Vay olan İslam xəbəridir ki, dindən dönmüş bir xalqın üzərinə üfürüldükdə, onları qüdrətli bir ordu kimi həyata qaytarmaq gücünə malikdir.

“Yatanları oyatmaq üçün kilsələrimizə və müəssisələrimizə doğru şahidlik edilməlidir.”

“Rəbbin kəlamına iman ediləndə və ona itaət olunanda, sabit irəliləyiş əldə ediləcək. Gəlin indi böyük ehtiyacımızı görək. Rəbb quru sümüklərə həyat nəfəsi üfürənə qədər bizi istifadə edə bilməz. Mən bu sözlərin deyildiyini eşitdim: ‘Allahın Ruhunun qəlb üzərində dərin hərəkəti olmadan, Onun həyatverici təsiri olmadan, həqiqət ölü hərəkəti çevrilir.’” Review and Herald, 18 noyabr 1902.

1888-ci il Adventizmin ikinci nəslinin başlanğıcını qeyd edir, lakin o, həmçinin axır günlərlə uyğunlaşan bir peyğəmbərlik xəttini də təqdim edir. 11 sentyabr 2001-ci ildə Allah İslamın yer üzünün vəhşisinə qarşı hücumunun peyğəmbərliyin yerinə yetməsi olduğunu qəbul etməyi seçən insanları qədim yollara geri apardı. Allahın xalqı William Millerin mirvarilərinə qayıtmalı və birinci və ikinci Vayların yerinə yetməsinə ehtiva edən, öz növbəsində isə həmin vaxt üçüncü Vayın gəlişini təsbit edən təməl həqiqətlər üzrə təlim almalı idi. O insanlar həmin qədim yollara qayıtdıqdan sonra onlara Habakkukun iki cədvəlinin müqəddəsliyi göstərildi.

1863-cü ildə Habakkukun iki lövhəsinə qarşı baş vermiş üsyan — hansı ki, Millerin cəvahiratları və eyni zamanda Adventizmin təməlləridir — 11 sentyabr 2001-ci ildə təkrar olunmuş bir üsyanı əvvəlcədən göstərirdi; çünki bir daha Laodikiyalı Adventizmin rəhbərliyinə Millerin cəvahiratlarını müdafiə etmək, yaxud onları rədd etmək imkanı verilmişdi. Yezekel səkkizdə təmsil olunan Adventizmin bütün dörd nəslə də 11 sentyabr 2001-ci ildə Laodikiyalı Adventizmin

üsyasını təmsil edir.

Növbəti məqalədə Laodikeyalı Adventizmin ikinci nəslini müəyyənləşdirməyə davam edəcəyik.

“Allah insanı əbədi həqiqətləri qucaqlamağa qadir olan meyllərlə yaratdı. Bu meyllər bütün dünyəvilikdən uzaq, saf və müqəddəs saxlanılmalı idi. Lakin insanlar hesablarından əbədiyyəti çıxarmışlar. Hər bir canın taleyini Öz ixtiyarında saxlayan Allah — Alfa və Omeqa, başlanğıc və son — unudulmuşdur. Özlərini bilikdə qüdrətli hesab edərək, insanlar Allahın nəzərində özlərini ən aşağı səviyyəyə endirmişlər.

“İnsanın düşüncəsi dünyəviləşmişdir. O, ilahiliyin möhürünü aşkara çıxarmaq əvəzinə, bəşəriyyətin möhürünü aşkara çıxarır. Onun otaqlarında yerə aid təsvirlər görünür. Nuhun günlərində hökm sürən, o dövrün sakinlərini xilas ümidindən məhrum edən alçalıcı əməllər bu gün də görünür.” Signs of the Times, 18 dekabr 1901.